

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA			
CÓDIGO			
MATERIA	Técnicas gráficas para a escena		
DISCIPLINA	Debuxo Técnico I		
TITULACIÓN	Técnico Superior en Arte Dramática		
ESPECIALIDADE	Escenografía		
ITINERARIO			
CURSO	1º	CUADRIMESTRE	1º
CRÉDITOS ECTS	4		
CARÁCTER	Obrigatoria		
DEPARTAMENTO	Escenografía		
CENTRO	Escola Superior de Arte Dramática de Galicia		
COORDINADOR/A	María Sarmiento Rivas		
DOCENTE	Nome e apelidos: María Sarmiento Rivas Horario titorías: Ver Web ESAD Despacho: Aula de debuxo Contacto: mariasarmiento@edu.xunta.gal		
DESCRIPCIÓN	Principios xerais das técnicas de representación técnica. Coñecemento básico das técnicas instrumentais do debuxo técnico. Representacións técnicas básicas. Representación técnica bidimensional de obxectos do cotián.		
COÑECEMENTOS PREVIOS	Ningún.		
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☒ Castelán ☒ Inglés ☐ Portugués ☐		
2. COMPETENCIAS. DECRETO 179/2015, do 29 de outubro.			
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DA TITULACIÓN			
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.		
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.		
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.		
T6	Realizar autocrítica cara o propio desempeño profesional e interpersonal.		
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.		
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.		
T11	Desenvolver na práctica profesional unha ética profesional baseada na apreciación e sensibilidade estética, medioambiental e cara á diversidade.		
T12	Adaptarse, en condicións de competitividade, aos cambios culturais, sociais e artísticos e aos avances que se producen no ámbito profesional e seleccionar as canles adecuadas de formación continuada.		
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.		
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.		
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.		
T16	Usar os medios e recursos ao seu alcance coa responsabilidade cara o patrimonio cultural e medioambiental.		
T17	Contribuír coa súa actividade profesional á sensibilización social verbo da importancia do patrimonio cultural, da súa incidencia nos diferentes ámbitos e na súa capacidade de xerar valores significativos.		
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN			
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.		
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.		
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.		
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.		
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE			
EE1	Concibir as ideas e propostas que fundamentan a creación do deseño, explorando a dinámica do espazo, do corpo e da luz, valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.		
EE2	Proxectar a composición do deseño a través do uso do coñecemento dos procedementos técnicos e		

	de representación.		
EE3	Planificar e facer o seguimento do proceso de realización da creación, aplicando as metodoloxías de traballo pertinentes.		
EE5	Estudar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.		
3. OBXECTIVOS PARA DEBUXO TÉCNICO I		COMPETENCIAS VINCULADAS	
1. Entender o debuxo técnico como unha linguaxe universal que nos permite expresar gráfica e obxectivamente unha realidade.		T6, T8, T11, X3, X5, EE1, EE5	
2. Desenvolver as destrezas necesarias para expresarse cos instrumentos específicos do debuxo, utilizando as técnicas gráficas axeitadas e ofrecendo solucións claras, precisas e obxectivas.		T1, T14, T15, X1, X5, EE2, EE3	
3. Desenvolver a visión espacial para ser quen de relacionar, situar e comparar as formas tanto no espazo real como a súa correspondencia no espazo do debuxo.		T2, T8, T17, X3, X5, EE2, EE5	
4. Coñecer e comprender as regras do debuxo técnico para interpretar a representación de formas como imaxe da realidade.		T1, T7, T11, T16, X1, EE1, EE5	
5. Usar os métodos e coñecementos propios do debuxo técnico na investigación e solución razoada de problemas científicos e técnicos.		T12, T13, T14, T17, X6, EE3	
6. Aceptar a normalización como convencionalismo universal que simplifica e facilita o entendemento da representación ou racionalización da produción dunha determinada realidade.		T2, T7, T15, T16, X6, EE2	
4. CONTIDOS PARA DEBUXO TÉCNICO I			
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS	
1. Útiles de debuxo.	1.1. Soportes. 1.2. Lapis. Estilógrafos. 1.3. O compás. 1.4. Padróns. 1.5. Regras. Xogo de escuadra e cartabón. 1.6. Manexo das escuadras.	4	
2. Normalización.	2.1. A normalización. 2.2. Fins e vantaxes da normalización. 2.3. Clasificación dos debuxos técnicos. 2.4. Rotulación. 2.5. Formatos de papel. Marxes. Cartela. 2.6. Pregado de planos. 2.7. Liñas: Tipos e aplicacións. 2.8. Escalas. 2.9. Representación normalizada de vistas. 2.10. Cortes, seccións e roturas. 2.11. Acoutamento.	18	
3. Trazados fundamentais do debuxo técnico.	3.1. Paralelismo. 3.2. Perpendicularidade. 3.3. Mediatriz e bisectriz. 3.4. Ángulos: tipos, construción e operacións. Arco capaz.	4	
4. Figuras xeométricas e aplicacións ao deseño.	4.1. Triángulos. 4.2. Cuadriláteros. 4.3. Polígonos regulares. 4.4. Tanxencias e enlaces. 4.5. Curvas técnicas e curvas cónicas.	22	
5. Transformacións xeométricas de figuras planas e aplicacións ao deseño.	5.1. Simetría. 5.2. Xiro. 5.3. Translación. 5.4. Semellanza e proporcionalidade ou homotecia.	6	
		TOTAL SESIÓNS	54
5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
ACTIVIDADES	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL
Actividades introdutorias	5		5
Sesión maxistral	15		15
Traballo de aula	30		30
Traballo autónomo		34	34
Titorías individuais e/ou de grupo		10	10

Actividades de avaliación. Probas	4		4
Actividades de avaliación. Revisión		2	2
TOTAL	54	46	100
6. METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE			
Actividades	Descrición		
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.		
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.		
Resolución de problemas e/ou exercicios.	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumnado debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante o traballo con todo tipo de variables que permitan considerar diferentes posibilidades de resolución do problema ou do exercicio.		
Traballo de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión da profesora. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante		
Prácticas en aula de informática	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas, e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo, desenvolvidas en aulas de informática.		
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma. Ensino baseado en proxectos de aprendizaxe: Método no que os estudantes levan a cabo a realización dun proxecto nun tempo determinado para resolver un problema ou abordar unha tarefa mediante a planificación, deseño e realización dunha serie de actividades.		
Probas prácticas	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.		
7. ATENCIÓN PERSONALIZADA			
Titorías individuais	Entrevista que o/a alumno/a mantén coa profesora para asesoramento e/ou desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.		
Titorías de grupo	Entrevista que o grupo mantén coa profesora para asesoramento e/ou desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.		
8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN			
8.1 Avaliación continua ordinaria			
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación	
Traballo de aula	T1, T2, T6, T7, T8, T11, T12, T14, T15, T16, T17, X1, X3, EE1, EE2, EE3, EE5	50%	
Traballo autónomo	T1, T2, T15, X5, X6, EE1, EE2, EE3	20%	
Exame	T1, T2, T3, T8, T13, T15, X3, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	30%	
Para poder ser avaliada/o haberá que entregar a totalidade dos traballos (de aula e autónomo). De non presentar todo, a cualificación será de NON PRESENTADO. Os traballos entregados fóra de prazo terán unha cualificación de 0 puntos. Os traballos cunha cualificación inferior a 3,5 non farán media.			
8.2. Avaliación continua extraordinaria			
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación	
Traballo de aula	T1, T2, T6, T7, T8, T11, T12, T14, T15, T16, T17, X1, X3, EE1, EE2, EE3, EE5	40%	
Traballo autónomo	T1, T2, T15, X5, X6, EE1, EE2, EE3	20%	
Exame	T1, T3, T4, T8, T13, T15, X1, X3, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	40%	
Para poder ser avaliada/o haberá que entregar a totalidade dos traballos (de aula e autónomo). De non presentar todo, a cualificación será de NON PRESENTADO. Os traballos entregados fóra de prazo terán unha cualificación de 0 puntos. Os traballos cunha cualificación inferior a 3,5 non farán media.			

8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Traballo de aula	T1, T2, T6, T7, T8, T11, T12, T14, T15, T16, T17, X1, X3, EE1, EE2, EE3, EE5	40%
Traballo autónomo	T1, T2, T15, X5, X6, EE1, EE2, EE3	20%
Exame	T13, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	40%
<p>Para poder ser avaliada/o haberá que entregar a totalidade dos traballos (de aula e autónomo). De non presentar todo, a cualificación será de NON PRESENTADO. Os traballos entregados fóra de prazo terán unha cualificación de 0 puntos. Os traballos cunha cualificación inferior a 3,5 non farán media.</p>		
9. Criterios de avaliación aplicables. DECRETO 179/2015, do 29 de outubro.		
AT3, AT5, AT6, AT14, AT15, AT16, AT17, AX1, AX3, AX4, AX5, AX9, AX20, AX28, AX29, AE7, AE8, AE10, AE13, AE14.		
10. BIBLIOGRAFÍA		
<p>Referencias básicas:</p> <ul style="list-style-type: none"> Moral García, F.J. y Preciado Barrena, C. Normalización del dibujo técnico. Editorial Donostiarra, 2006. RODRÍGUEZ DE ABAJO, F. Dibujo técnico. San Sebastián: Donostiarra, 1984. ÁLVAREZ, J., CASADO, J.L. y GÓMEZ, Mª D. Dibujo técnico. 1º Bachillerato. Madrid: S.M., 2008. GONZÁLEZ MONSALVE, Mario; PALENCIA CORTÉS, Julián. Dibujo técnico. Sevilla: Gráficas San Antonio, 1988. BACHMANN, Albert ; FORBERG, Richard. Dibujo técnico. Barcelona: Idea Books, 1982. ALVAREZ BENGEOA, Víctor; RODRÍGUEZ DE ABAJO, F. Javier. Dibujo técnico. San Sebastián: Donostiarra, 1990. GONZÁLEZ MONSALVE, M. y PALENCIA CORTÉS, J. "Trazado Geométrico", Los autores. Sevilla, 1970. GONZÁLEZ MONSALVE, J. y PALENCIA CORTÉS, J. "Normalización industrial" , Los autores. Sevilla, 1973. <p>Referencias complementarias:</p> <ul style="list-style-type: none"> VV.AA. Normas UNE sobre dibujo técnico. Madrid: AENOR, 2001. VV.AA. Diccionario terminológico: dibujo técnico. Barcelona: Larousse, 1998. ARRIBAS GONZÁLEZ, J., NIETO OÑATE, M. y REBOTO RODRÍGUEZ, E. Representación de superficies: aplicación al dibujo técnico. Universidad de Valladolid, 1999. SCHNEIDER, W. y SAPPERT, D. Manual práctico de dibujo técnico. Barcelona: Reverte, 2001. RODRÍGUEZ DE ABAJO, F.J. Y ALVARES BENGEOA., Curso de Dibujo Geométrico y Croquización, Edit. Donostiarra. San Sebastián.1992. LEICEAGA BALTAR, X. Normas Básicas de Dibujo Técnico. AENOR Madrid.1.994. REVILLA BLANCO. Acotación. Edit. Donostiarra. San Sebastián.1.993. REVILLA BLANCO. Vistas y Visualización de las Piezas. Edit. Donostiarra. San Sebastián.1.993. RODRÍGUEZ DE ABAJO Y GALARRA ASTBIA, R. Normalización del Dibujo Industrial. Edit. Donostiarra. San Sebastián.1.993. GHYKA, M. Estética de las proporciones en la naturaleza y en las artes. Barcelona: Poseidón, 1977. SAINZ, J. El dibujo de arquitectura. Nerea, 1990. 		
11. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS		
<ul style="list-style-type: none"> Para poder ser avaliada/o haberá que entregar a totalidade dos traballos (de aula e autónomo). De non presentar todo, a cualificación será de NON PRESENTADO. Os traballos entregados fóra de prazo terán unha cualificación de 0 puntos. Os traballos cunha cualificación inferior a 3,5 non farán media. Os exames e entregas axustaranse aos prazos e hora indicados pola profesora da materia ou Xefatura de Estudos, e o seu non cumprimento implicará a non superación destes. O alumnado que perda o dereito á avaliación continua será avaliado segundo o procedemento que se establece na programación docente. 		